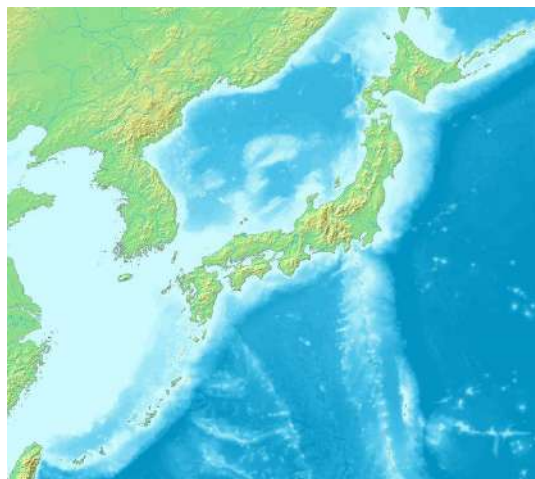

ROLUL UNOR STATE ÎN SISTEMUL MONDIAL ACTUAL. JAPONIA

Aplicație practică!!

Pe baza cunoștințelor dobândite anterioare și a hărții alăturate¹ realizați o scurtă caracterizare geografică a Japoniei . Veți avea în vedere:

- poziția geografică
- denumirile principalelor insule
- aspecte ale reliefului/tectonica plăcilor;
- tipurile de climă;
- aspecte ale hidrografiei: numele oceanului la care are ieșire, al fluviilor care îi străbat teritoriul
- aspecte biopedogeografice
- hazarde naturale și antropice
- aspecte privind geografia populația și așezărilor umane

Japonia este o țară insulară situată în Asia de Est, formată din patru insule principale și numeroase insule mai mici. Suprafața sa este de aproximativ 378.000 km², însă relieful muntos limitează densitatea așezărilor umane în multe regiuni. Populația Japoniei este de aproximativ 124 de milioane de locuitori (2025), dar se află în scădere continuă din cauza natalității reduse și îmbătrânirii accelerate a populației. Densitatea populației este ridicată (peste 300 locuitori/km²), dar inegal distribuită – majoritatea populației trăiește în zonele de coastă și în marile aglomerări urbane, precum Tokyo, Osaka, Kyoto, Kobe, Yokohama etc. Japonia este una dintre cele mai urbanizate țări ale lumii, cu peste 90% din populație trăind în orașe. Tokyo, capitala, este cea mai populată metropolă a lumii. Speranța de viață este printre cele mai ridicate din lume, depășind 84 de ani. Japonia se confruntă cu un dezechilibru demografic major, ce influențează forța de muncă și sistemul de asigurări sociale. În ciuda acestor provocări, Japonia menține un nivel ridicat de dezvoltare umană, educație și sănătate.

Tokyo ²

Activitate!! Studiu de caz: Analizează o piramidă a vârstelor pentru Japonia. Răspunde: Ce tip de populație are Japonia? Ce probleme sociale pot apărea în viitor?

Harta interactivă: Localizează pe hartă principalele aglomerări urbane. Comentează legătura dintre relief și distribuția populației.

Japonia este una dintre cele mai dezvoltate economii ale lumii, ocupând un loc fruntaș în clasamentele globale după Produsul Intern Brut (PIB) nominal. Economia sa este caracterizată printr-o industrializare avansată, o infrastructură modernă și o capacitate ridicată de inovare tehnologică. După cel de-al Doilea Război Mondial, Japonia a cunoscut o perioadă de reconstrucție accelerată, cunoscută sub denumirea de „miracolul economic japonez”. Între anii 1950 și 1980, economia s-a dezvoltat rapid datorită investițiilor în tehnologie, educației de calitate, colaborării strânse dintre stat și mari companii (keiretsu), și unei forțe de muncă disciplinate. Japonia a devenit lider mondial în industria auto (Toyota, Honda, Nissan), electronică (Sony, Panasonic) și robotică.

În prezent, economia japoneză este dominată de sectorul terțiar (servicii), urmat de industrie. Sectorul agricol are o pondere redusă în PIB (sub 2%), dar este foarte eficient. Se practică o agricultură intensivă pe suprafețe mici, cu tehnologii moderne și randamente mari. Se cultivă în special orez, legume, fructe și ceai, iar creșterea animalelor este orientată spre consum intern. Pescuitul are o importanță deosebită, Japonia fiind unul dintre cei mai mari consumatori de produse marine.

industria robotică³

Transporturile Japoniei sunt extrem de dezvoltate, moderne și eficiente, adaptate unei țări

cu relief muntos și densitate mare a populației. Rețeaua feroviară este renumită pentru trenurile de mare viteză Shinkansen, care leagă marile orașe rapid și confortabil. Transportul urban este bine organizat, cu metrouri și autobuze frecvente. Porturile maritime (precum Yokohama și Kobe) și aeroporturile internaționale (Narita, Haneda, Kansai) facilitează comerțul și turismul. Autostrăzile sunt bine întreținute, iar transportul rutier este intens utilizat. Japonia promovează și

soluții ecologice, precum automobilele hibride și electrice.

⁴*Tokaido-Shinkansen (trenul glonț) este linia cunoscută pentru trenurile sale de mare viteză, care pot atinge viteze de până la 320 km/h care leagă insule Honshu și Kyushu.*

Japonia dispune de resurse naturale limitate, fiind dependentă de importuri pentru materii prime (petrol, gaze, cărbune, minereuri). În schimb, a dezvoltat industrii cu valoare adăugată mare și exportă produse de înaltă tehnologie. Energia nucleară a fost o componentă importantă a mixului energetic, dar a cunoscut un regres după accidentul de la Fukushima din 2011. Astăzi, Japonia investește în energii regenerabile și tehnologii verzi.

Prin dezvoltarea infrastructurii, cercetării și capacității de adaptare, Japonia rămâne un actor economic global major, cu o economie competitivă, stabilă și inovatoare, în ciuda provocărilor demografice. Japonia are un program spațial avansat, coordonat de JAXA (Agenția Japoneză de Explorare Aerospațială). Japonia a lansat numeroși sateliți de observație, comunicații și cercetare științifică, și a participat la proiecte internaționale, precum Stația Spațială Internațională (ISS). Japonia a dezvoltat rachete proprii (seria H-IIA și H3) și a realizat misiuni științifice complexe, cum ar fi sondele Hayabusa, care au colectat mostre de pe asteroizi. Programul spațial japonez este orientat spre aplicații pașnice, dar contribuie și la securitatea națională prin sateliți de spionaj și monitorizare.

Conform Constituției pacifiste adoptate după 1947, Japonia nu are o armată clasică, ci Forțe de Autoapărare (JSDF), însă acestea sunt bine echipate și profesioniste. În ultimii ani, în contextul tensiunilor din regiunea Asia-Pacific, Japonia a început să-și întărească

capabilitățile militare, inclusiv prin creșterea bugetului apărării și modernizarea echipamentelor.

Japonia este aliat strategic al SUA, care menține baze militare pe teritoriul său, oferind un important sprijin de securitate.

Programul spațial Hayabusa-asteroidul 25143 Itokawa ⁵

Activitate!!

Harta geostrategică: Identifică vecinii și disputele teritoriale ale Japoniei. Argumentează importanța poziției sale strategice.

Studiu de caz – Programul spațial japonez: Vizualizează o animație despre misiunea Hayabusa. Răspunde: Ce scopuri are Japonia în spațiu?

Poziția geostrategică a Japoniei este esențială: situată între Oceanul Pacific și continentul asiatic, ea controlează rute maritime majore și se află în apropierea unor centre de putere (China, Rusia, Coreea de Sud, Coreea de Nord). Această localizare oferă atât oportunități comerciale, cât și provocări de securitate, mai ales în contextul disputelor teritoriale din Marea Chinei de Est și al programului nuclear nord-coreean.

În sistemul politic și economic mondial actual, Japonia joacă un rol de actor global influent. Este membră a G7, G20, ONU, OCDE, QUAD și altor organizații internaționale. Participă activ la promovarea păcii, cooperării economice și dezvoltării durabile. În Asia, este o contragreutate democratică și tehnologică în fața ascensiunii Chinei. Totodată, Japonia contribuie la ajutorul umanitar internațional, combaterea schimbărilor climatice și promovarea inovației. Astfel, Japonia rămâne un pilon important în menținerea echilibrului geopolitic global.

Bibliografie@webografie

¹ <https://dk.pinterest.com/pin/600878775288522115/>

² <https://www.audleytravel.com/us/japan/things-to-do/explore-tokyo-at-your-own-pace>

³ <https://hotnews.ro/industria-roboticii-din-japonia-pierde-teren-in-fata-concurentei-intr-o-lume-in-care-viitorul-apartine-robotilor-care-lucreaza-in-echipa-cu-oamenii-559633>

⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Tokaido_Shinkansen

⁵ <https://science.nasa.gov/mission/hayabusa/>

Neguț S., Bălțeanu D., Ielenicz M., Neacșu M., Bărbulescu A., Geografie-manual pentru clasa a XI a, editura Humanitas Educational, 2012

Erdeli G., Ilinca N., Matei E., Costachie S., Șerban C., Geografie. Probleme fundamentale ale lumii contemporane, clasa a XI a, Editura Economica Preuniversitaria, 2006

Posea G., Aur N., Cruceru N., Guran Nica L., Geografie. Probleme fundamentale ale lumii contemporane, clasa a XI a, Editura Niculescu ABC, 2006

Mândruț O., Geografie. Probleme fundamentale ale lumii contemporane, clasa a XI a, Editura Corint Educațional, 2006

United Nations Development Programme (UNDP). Human Development Reports – <https://hdr.undp.org>

The World Bank – Japan Country Overview – <https://data.worldbank.org/country/japan>

Agenția Japoneză de Explorare Aerospațială (JAXA) – <https://global.jaxa.jp>
Geopolitical Futures – <https://geopoliticalfutures.com>
<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/japan/>
<https://gemini.google.com/>- pentru generare de idei și structurarea schiței